



## **Acta sanctorum**

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae  
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

XI priores dies complectens

**Bolland, Johannes**

**Parisiis et Romae, 1863**

Caput I. Oringæ sancta adolescentia.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72708](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72708)



AUCTORE  
DIDACO DE  
ROSARIO.

Asiam usque protenditur, omnibus sextis feriis post Completorium memoria, cum Antiphona et propria festi ipsius oratione. Ejus precibus, piissimus luminum Pater, et provinciae nostrae, et Ordini, quem ipse professus est, incolunitatem, et pristinum Apostolici spiritus fervorem, donare dignetur, qui gloriosus vivit in secula, Amen.

a Sedit Julius a 7 Febr. 1330, ad 23 Martii 1333.

b Ea Mencia Perezia dicitur Marietta et Castillo.

c Imo Marietta et Castillo scribunt x Januarii saepe constuere ad 30000, feriis Pentecostalibus ad 50000. Testatur Resendius anno 1367, x Januarii supra 14000 convenisse. Reliquis vero anni diebus plurimi isthuc adveniunt, etiam subinde parociae integrae, supplicantium ritu, sacris laboris praelatis Castillo.

d Agit de eo officio Resendius in citata epistola, hosque duos versus ex eo citat.

## ALIA MIRACULA

a Jo. Marietta, et Ferd. Castillo  
Hispanice scripta.

**M**ulier quaedam Portuensis altero oculo undecim jam menses caeca, multa nequidquam tentarat remedia: sed spem omnem nova oculo obducta nebula ademerat. Hic tum illa seriis S. Gondisalvum vocare precibus, argenteum ei oculum, religiosamque ad ejus sepulchrum peregrinationem vovere. Nec mora aut pietati ejus, aut medicinae caelesti. Adit illius aedem: sacrificium offerendum Deo ad Sancti honorem atque ad suam incolunitatem procurat, eique assistit. Domum redeunti, ad vicinam Amarantho stationem restituitur oculus, nullo penitus relicto pristinae caecitatis vestigio.

Caecae visus  
restitutus.

Alia morbo  
comitiali li-  
berata:

2 Alia itidem Portuensis comitiali morbo tenebatur, sane molesto, qui tristi paroxysmo, subito nihil tale metuentem, miseram incessebat, ac solo quandoque, praesenti cum vita periculo, affligebat. Ancilla heram miserata, adit ad S. Gondisalvi aedem, cereum offert, corque argenteum; ac rem fieri divinam jubet. Qua peracta, hera illius eo in perpetuum morbo liberatur.

Quaedam a  
tibia pericu-  
loso tumore.

3 Portuensis quoque alia, molesta humoris ad stomachi orificium concretionem, aliisque symptomatis quartum mensem torquebatur. Adhibita quidem

curatio, non indiligens; nihilo tamen aegre melius fuit, donec in laevam tibiam humor ille defluxit: quae die unico in parem humano corpori crassissimum intumuit. Praecidi tibiam oportere censent medici, nec sic tamen cautum iri miserae, de vita. Peccata ergo confessa, sacrum accipit viaticum: extrema etiam unctione, quod verebantur, ne inter medentium manus expiraret, communitur. Dum feralem illum fieri cernit apparatus, ad B. Gondisalvi implorandam opem se convertit: multa ei nuncupat vota interim somno corripitur, a quo mox expectata movere tibiam coepit; ex hac tumor penitus effluere. Quid multa? paucis diebus nullo alio usa medicamine integre convaluit.

Alia a ver-  
rucis.

4 In eadem Portuensi civitate mulieri cuiquam manus innumeris erant verrucis confertae, tum foedis ad aspectum, tum ad sensum molestis, adeo ut manuum nullo uti officio posset. S. Gondisalvum pie invocat. Vix dies quindenarii abiere cum illa manus suas contemplans adeo deformes subito resolvi, atque abscedere verrucas cernit, nulla vel cicatrice vel vestigio relicto.

5 Anno 1376, Patres Praedicatorum in urbe Portuensi, decem Amarantho leucis, agendum illius provinciae conventum, sive Capitulum, indixerant. Ipsa qua Capitulum inchoatum est Dominica, mulier quaedam Pontelimana, septem omnino annos paralytica, non sine magno bajulorum labore Amaranthum delata est, sacras ad S. Gondisalvi sepulchrum execubias actura. Postridie quam advenerat, in sacellum introducta, in oratione perstitit donec Angelica salutatio decantaretur. Tum vero, ad adstantem quempiam conversa, si sibi manum praerberet paullulumque juvaret, confidere se dixit, futurum ut firmis posset consistere pedibus, atque adeo incedere. Nec vana fiducia. Praebita ei est dextera: surrexit: per templum, universo inspectante populo, incessit. Vulgata illico tanti miraculi fama. Necdum eo soluto conventu, est id Bartholomaei de Martyribus ex eodem ordine Episcopi Bracarenensis auctoritate confirmatum; atque e sacris pulpitis solenni praeconio publicatum, ad Dei gloriam, et S. Gondisalvi honorem.

Paralytica sa-  
nata.

## DE B. ORINGA, SIVE CHRISTIANA, VIRGINE IN ETRURIA.

AN. CHR.  
MCCXV.  
X JANUARI.

**B**eata Oringae, sive Christianae, ex ms. codice canonici S. Clarae, Florentiae, vitam Italice edidit Silvanus Razzi Camaldulensis, tom. 1 de vitis feminarum sanctitate illustrium; traditque hoc die obiisse. Aliam paullo luculentior, (sed haud leviter quandoque discrepantem, ut conferenti patebit) vulgavit ann. 1636, Cornelius Curtius Ordinis Augustiniani Historiographus generalis, qui alium ad calcem citabat F. Honorium Italum scriptorem: ait vero iv Januarii vita functam Oringam.

### VITA

A SILVANO RAZZI

Italice scripta.

### CAPUT I.

Oringae sancta adolescentia.

B. Oringae  
patria,

nomen,

sancta pueri-  
talia.

**O**rta est B. Christiana, vallis Arniensis municipio, quod Castellum sanctae Crucis dicitur; humili quidem genere, sed eximio virtutum gratiaeque divinae splendore illustranda. Cum primum Christiano ritu, sacro baptismo est expiata, Oringae sortita est nomen, quod in Christianae deinceps transit.

2 A primis pueritiae annis coepit caelestia contemplari, ac precibus assidue vacare. Ferunt eam boves

pascentem, ut liberiori animo orationi se dederet, iis praecipisse ut silvestres tantum carperent herbas, segete aliisque satis abstererent. Paruerunt brutae animantes; ita exacte ac prope religiose, ut neque pedibus conculcarent, neque ore lambrent folium unicum aut segetis, aut herbae alterius ex iis quibus sibi Virgo interdixisset. Ipsa interim in meditationem rerum divinarum, precationemque non secunda magis quam ardenti pietate incumbere.

Boves, quas  
pascibat,  
verbo coer-  
cita.

3 Vile illi, ut diximus, genus, humilisque conditio; animus tamen Christi exaestuans amore, majoris semper appetens abjectionis, etiam infra suos natales ac sortem submittere sese cupiebat. Hinc nempe divinarum charismatum, virtutum, miraculorum e tam sublimi humilitate scaturire fons coepit. Tantus a prima aetate lascivarum turpiumque rerum ejus animus horror incessebat, ut si quod audisset verbum minus honestum proferri, illico ad vomitum provocaretur; atque adeo gravem a frequenti vomitu agritudinem incurreret. Tandem vero ejusmodi vomitum patienti vox divinitus allapsa est, monens uti aures oppositis manibus obturaret, ne obscena illa haurire verba cogerentur. Paret illa caelesti monito. Nec frustra: valetudinem illico recuperat. Quid? quod non impudicos tantum sermones aversabatur, sed vanos etiam otiososque; quos si imprudens

Humilitas:

turpium, et  
otiosorum  
quoque, ver-  
borum de-  
testatio.

dens



dens perceperisset, ita vultu quoque ipso perturbabatur, ut etsi tacite, acriter tamen eos proferentem reprehenderet.

*Ad nuptias coacta fugit, flamine non madefacta.*

*a*

4 Cum ad nubilem jam pervenisset aetatem, anteaque Christum sibi ultro sponsum delegisset, ac fidem ei obstrinxisset; importune instare fratres coeperunt uti mortali cuiquam, aequalum ritu, conjungi se viro pateretur, acerbis eam conviciis insectantes ac verberibus quando quemulcantes. Illa vero, ne aut datam Deo fidem falleret, aut florem virginitatis contaminari pateretur, saepenumero in a Guscianam amnem insiliit, egressa semper vestibus ita siccis ac si eas aqua non attigisset. Sed cum sentiret neque sic fratrum conatus conquiescere, tandem omnino flumen transmisit, ne leviter quidem madefactis vestibus, ac Lucam versus iter arripuit.

*b*

*Contra daemonis terrores defenditur ab Angelis.*

5 Cumque ad celebre xenodochium, quod vulgo b Altumpassum vocant, pervenisset sub solis occasum, objicit se illi daemon feroci terribilique equo invectus, ut vel horrore ipso eam ab instituto itinere revocaret. Ipsa vero nihil ejus verbis minisve ac cetero terrore percussa, constanter divini auxilii fiducia animum erigebat atque a metu allevabat suum. Neque fiduciam aut fellitit aut protraxit benignissimum numen. Nam subito bini candidissimis vestibus viri adstiterunt; ad quorum conspectum tetrum illud dissipatum est spectrum, et ipsi quoque sese paulo post Oringae oculis subduxere.

*A lepore recreatur, et in viam reducitur.*

6 Iter ergo prosequitur animo assidue in oratione defixo, sublatisque ad caelum oculis: tandem in medium sese prati amenissimi, sed a publica via nonnihil semoti, innumeris herbis floribusque odoriferis consiti, ac fragrantissimis arboribus admirabili ordine dispositis praesepit devenisse animadvertit; ubi et lepusculum reperit, qui circum eam subsilire ac gestire familiariter cepit, velut si ab ea esset educatus. Ita et in sinum illius deponebat caput, blandeque saltu alludebat. Illa vero: Atqui ego te, si vellem, detinere possum: quid ita ergo adstas securus? Oriri tandem diei crepusculum, sed cum ita densis vallato arboribus prato Oringa exitum non reperiret, praere lepusculus cepit, ac semitam commonstrare, quae eam ad publicam viam deduxit. Tum et ipse sublatus ex oculis lepus est. Oringa iter repetiit, ac Lucam urbem tandem appellit. Isthic se ancillam elocat viro nobili ex Aula veteri, civi Lucensi, probo ac pio. Nullum vero ab eo stipendium aliud operae solvi sibi postulavit, praeter victum eumque tenuissimum; et, qua indueretur, unicam vilem ac tritam lacernam, mundam tamen.

*Famulatur civi Lucensi.*

*Nudis pedibus hyeme incedit.*

*Humi cubat.*

*Parce comedit.*

*Faciem deturpat.*

*Oculos demittit.*

*De divinis sapienter dissertit.*

7 Etiam media hyeme nudis pedibus incedebat, frigusque asperrimum perpetiebatur, ut sanguis etiam quandoque vi frigoris expressus deflueret. Plerumque, quantumvis fatigata, in nuda humo cubabat. Ita erat abstinentiae dedita, ut saepenumero die toto cibum omnino non gustaret. Quandoque rogata ac prope coacta, vesperi escae aliquantum capiebat, pondere fere ac mensura pomi vulgaris. Interim fatebatur se, nisi vanae gloriae titillationem vereretur, pluribus etiam diebus nullum cibum sumpturam fuisse.

8 Quod vero facie esset eleganti ac formosa, ne cuius ea species animum turpi sui amore inflammaret, studiose sese nescio quo succo aliisque artibus deturpabat, ut vel sic quoque majori passim contemptui esset. Pactumque cum oculis suis fecerat, ut, quoad liceret, humiliter demissi terram spectarent, ne quid forte intuerentur quo mentis puritas vel levissime inquinari posset. Ita denique ab omni erat humano consortio segregata, collectoque semper et intento ad caelestia animo, ut longissimo intervallo temporis neminem agnoverit vicinorum. Si cuius operis gratia exire foras cogebatur, saxum ad ostium limen collocabat, ut heriles dein reperire ades posset. Sermo illi blandus, pius, mansuetus. Et quamvis

numquam litteris operam dederat, si quando tamen inter viros sapientes adesset, ita graviter de arduis abditisque rebus disputabat, easque ita pertractabat et explicabat dilucide, ut omnes eam suspicerent, amarent, venerarentur, quippe quae caelestem doctrinam traderet, ac verba vitae aeternae haberet.

*EX ITALICO SILVANI RAZZI.*

9 Ad eum pertigerat innocentiae gradum, ut corpore esse incorruptibili videretur. Porro etsi venusta facie esset, ac perquam juvenis, atque cum hominibus satis familiariter conversaretur, salutaribus eos monitis erudiens; videbatur tamen nec ipsa alteri cuiquam, nec ipsi quisquam inhonestae esse tentationis occasio. Neque sane mirandum est, eam aut ita fortem fuisse ac prudentem; aut tanta cum auctoritate agere cum omni hominum genere secure ac citra periculum solitam; cui ipse Deus promississet, propterea quod in nullius hominis faciem oculos conjiciebat, per faciem deinde cujusvis hominis intima cordis arcana perspecturam.

*Nemini causa est tentationis.*

*Arcana animorum perspicit.*

*Lacrymatur in oratione.*

*Passionem Christi meditat.*

10 In oratione ardere ejus animus videbatur: unde uberes prorumpent ab oculis lacrymae ex laboriosa Christi vitae, mortisque meditatione expressae: quibus velum ejus, pectus, terra ipsa irrigabatur. Omnia feria sexta non solum inedia se macerabat, sed ignominiosam Christi passionem mortemque acerbissimam attentissime contemplabatur. Assidue sacro quodam incredibilis erga Deum ac proximum caritatis vulnere configi sibi videbatur, cum Jesum suum cerneret maxima injuria fraudari mercede, pro qua adipiscenda tantos tamque arduos ac multiplices labores suscepisset; totque in aeternum interitum ob scelera sua ultro incurere animas.

*Per S. Michaelis a draconis terrore liberatur.*

11 In suprema haerentem aedium parte, ubi illius erat conclave, noctu adortus est daemon, tam vasto rictu oris, ut immanis quaedam janua videretur, tantoque strepitu ac fragore, ut vicina concuterentur universa. Ipsa vero percussa, omni prope evadendi spe interclusa, Archangelo Michaeli se commendat, utque sibi in eo discrimine adsit, precatur. Nec frustra conceptae preces. Non solum erepta periculo est, sanctissimi hujus Archangeli praesidio, sed singulari ac varia consolatione perfusa. Nam turpi illo spectro depulso, multas ei res Michael objecit, et visu jucundissimas, et odore gratissimas. Sicque eam tandem reliquit eximio mentis gaudio jubiloque exultantem.

*a Illic forsitan annis est, quem Mithyolem Leander appellat, qui se Arno infert sub Phocetio, e regione S. Miniati.*

*b Altus-passus oppidum est haud procul Luca, cujus in Thusciae descriptione meminit Leander.*

## CAPUT II.

### Peregrinationes ad sacra loca.

Inde cum aliquot comitibus iter ad a Garganum montem, ejusdem sacratissimi Archangeli aedem veneratura, ingreditur. Quo in itinere ab improbis quibusdam hominibus in avios saltus sub noctem perductae sunt, commonstrato iis veluti recto, qui isthuc ducebat, tramite. Parabant enim scelerati iis et vestes eripere et pudorem. At Michael, quem Oringa religiose colebat, subito speciosissimi juvenis forma iis adstitit, ac Diaconi fere habitu, hisque eas affatus est verbis: Filiae, discedite hinc quamprimum; nam qui vos in deserta haec et vasta loca induxere, meditantur non temporariis solum, sed et spiritualibus vos bonis spoliare. Tum clarissima lux emicat, dictis fidem factura: omnisque ea detergitur fatigatio: ducem iis se praebet Archangelus. Priusquam tamen in publicam viam restituit, ad amoenissimum prius fontem perduxit, ubi elegantissimum vasculum protulit, variis esculentis confertum, atque eas quo quaeque maxime exoptasset cibi genere recreavit. Tum ad turrim quandam perducit, quae ad publicum callem sita erat, ubi et diversorium percommodum reperere in quo omnia illis ad iter necessaria sunt abunde subministrata.

*a*

*Ad Garganum montem peregrinatur.*

*In viam a S. Michaelis reducitur, ac cibo reficitur.*